

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

44.



KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вилна. ВТОРНИКЪ, 10-го Июня. — 1847 — Wilno. WTOREK, 10-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 4-го Июня.

Высочайшій Рескриптъ,

Ея Величества Государыни Императрицы,

данный на имя Княгини С. П. Голицыной, супруги Витебскаго, Могилевскаго и Смоленскаго Генералъ Губернатора.

Княгиня Софія Петровна! Въ ознаменованіе особеннаго Нашего къ вамъ благоволенія. Мы, съ соизволенія Государа Императора, приняли васъ въ число Дамъ меньшаго креста ордена Свѣтлыя Великомученицы Евѣтерины, знаки коего при семъ препровождаемъ, съ тѣмъ, чтобы вы ихъ на себя возложили, пребывая къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ Собственною Ея Императорскаго Величества рукою подписано:

АЛЕКСАНДРА.

Въ С. Петербургѣ, 21-го Апрѣля 1847 года.

Высочайшими Грамотами, 7-го, 12 и 21 Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Директоръ Перваго Департамента Государственныхъ Имуществъ, Гайный Совѣтникъ Прокоповичъ.

С М Ъ С Ъ.

Новая Школа для Фортепiana.

(Сообщено).

Три изданія школы для фортепiana Карла Курпинскаго убѣдили насъ въ необходимости элементарнаго сочиненія по сему предмету, и признанная полезною система оной удовлетворяла временно учащимъ и учащимся. Однако въ продолженіе послѣднихъ лѣтъ, нѣсколько подобныхъ школъ разнаго достоинства, появилось во многихъ мѣстахъ. Школа Новинскаго издава была въ Познани, Новаковского (почти буквальный переводъ сочиненія Гинтена) издала книжничіемъ книжной лавки Спиеса въ Варшавѣ, и Добржинскаго тамъ же — издавничіемъ книжной лавки Сенневальда; наконецъ въ Вильнѣ литографъ Озембловскій издалъ переводъ Гинтеновой школы полнѣе и точнѣе вышеупомянутаго Новаковского. Столь значительное число сочиненій одного содержания, полвившееся въ пе-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 4-go Czerwca.

NAJWYŻSZY RESKRYPT

JEJ CESARSKIEJ MOŚCI,

do Xiężnej S. P. Golicynowej, żony Witebskiego, Mohylewskiego i Smoleńskiego Jenerał-Gubernatora.

Xiężno Zofio córko Piotra! Dla okazania szczególniejszej Naszej ku wamъ ласки, z dozwolenia Jego CESARSKIEJ MOŚCI, przyjęliśmy wasъ w liczbę Damъ mniejszego krzyża Orderu Św. Wielkiej Męczenniczki Katarzyny, znaki którego przytém załączamy, iżbyś je na siebie włożyła, i zostającъ ku wamъ przychylnemi.

Na oryginalu Własną JEJ CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

ALEXANDRA.

St. Petersburg, 21-go Kwietnia 1847 roku.

Przez Najwyższe Dyplomata, 7-go, 12-go i 21-go Kwietnia, Najłaskawiej udarowani zostali ozdobami Orderu Św. Anny klasy 1-jej z Koroną CESARSKĄ: Dyrektor Departamentu 1-go Dóbr Państwa, Radzca Tajny Prokopowicz-Antoński; Dyrektor Departamentu Spraw Górni-

ROZMAITOŚCI.

Nowa Szkoła na Fortepian.

(Artykuł nadesłany).

Trzykrotnie powtórzone wydanie Szkoły na fortepian Karola Kurpińskiego, dowiodło u nas potrzeby elementarnego dzieła w tymъ przedmiocie, a uznany za dobry jej układ, zadowalał tymczasem uczących się i nauczycieli. W przeciągu jednakъ latъ ostatnichъ, kilka szkół podobnychъ różnej wartości, ukazało się na wielu miejscachъ. Nowińskiego szkoła wyszła w Poznaniu; Nowakowskiego (tłómaczenie dosłowne prawie i przedruk dzieła Hüntena), wydała swoimъ nakłademъ xięgarnia Spiessa w Warszawie, a Dobrzyńskiego także xięgarnia Sennewalda; nakoniecъ w Wilnie, litografia Oziembłowskiego wydała tłómaczenie Szkoły Hüntena, dokładniejsze i sumienniejsze od wyżej wspomnianej Nowakowskiego, gdyż bezъ przyznania się do oryginalności. Takъ znaczna ilośćъ dziełъ jednej treści, zjawiająca się jednocześnie, obudziła dalsze współubieganie

Антонский; Директоръ Департамента Горныхъ и Соляныхъ Дѣлъ, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Генералъ-Маіоръ *Бегеръ*, и Директоръ Особенной Канцеляріи по Кредитной Части, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Лаланскій*, и ордена Св. Анны 1-й степени: Управляющій Государственною Коммиссіею Погашенія Долговъ, Тайный Совѣтникъ *Яценковъ*; Начальники Округовъ Путей Сообщенія, Инженеръ-Генералъ-Маіоры: IV-го *Трофимовичъ*, XII-го *Повало-Шевыковскій*, и Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Совѣтникъ Придворной Канторы, *Яниковъ*, *Струве*, *Лабенскій* и Непременный Членъ Совѣта Министерства Иностранныхъ Дѣлъ *Мальцовъ*.

Отъ штаба военно-учебныхъ заведеній о приѣмѣ малолѣтнихъ дворянъ въ дворянскій полкъ.

Родители, пріѣзжающіе въ С. Петербургъ съ дѣтьми, вызванными къ приѣмному въ Дворянскій Полкъ экзамену, часто бываютъ поставлены въ затруднительное положеніе собственнымъ своимъ незнаніемъ установленныхъ для приѣма и порядка испытаній. Такъ, напримѣръ, большей части изъ нихъ неизвѣстно:

1) Что экзаменъ производится довольно долгое время, Коммиссіею, назначаемою Приказомъ Его Императорскаго Высочества Главнато Начальника Военно-Учебныхъ Заведеній; что Коммиссія сама распоряжается требованіемъ прибывшихъ кандидатовъ на экзаменъ, наблюдая очередь. Многие напротивъ думаютъ, что на экзаменъ и приѣмъ въ Заведеніе достаточно нѣсколькихъ дней, и на этомъ разчитываютъ свои дорожныя издержки.

2) Дозволеніе Правительства представить молодого человѣка въ экзамену, нѣкоторые считаютъ какъ бы за безусловный вызовъ къ приѣмному, что усматривается иногда изъ беззаботливости относительно приготовленія дѣтей по установленной программѣ, а также подтверждается и тѣмъ, что часто молодые люди присылаются сюда просто съ извозчиками. Въ такіа ошибки впадаютъ особенно тѣ, коихъ дѣти по нѣскольку лѣтъ были кандидатами Кадетскихъ Корпусовъ.

3) Нѣкоторые родители представляютъ дѣтей своихъ на экзаменъ неприготовленными, надеясь, что они будутъ приняты единственно изъ уваженія долголетней службы, ранъ или бѣдности родителей, тогда какъ приѣмъ вполнѣ опредѣляется баллами, полученными на экзаменѣ.

4) Въ расчетѣ лѣтъ случаются ошибки, такъ что мальчика готовятъ по первой программѣ, тогда какъ слѣдовало готовить по второй, а также готовя по высшей, соответствующей лѣтамъ программѣ, упускаютъ изъ виду программу предшествующую.

5) Въ приготовленіи часто встрѣчается ученіе, основанное на одной памяти съ отсутствіемъ всякаго умственнаго развитія, такъ что малолѣтній, отвѣчая изъ книги нѣсколько страницъ наизусть, не найдетъ отвѣтить ни слова на вопросъ о томъ же предметѣ, требующій немного соображенія.

6) Существованіе приготовительныхъ пансіоновъ многіе узнаютъ только по прибытіи въ С. Петербургъ. Изъ нихъ одни, пріѣхавши къ самому экзамену съ

цыхъ и Солныхъ, Корпусу Инженеровъ Гóрничьихъ Генералъ-Маіоръ *Beger*, и Директоръ сзчегóлнэј Кancellарји Wыдзиату Кредытового, Rзeczywisty Radzca Stanu *Lamanski*; tudziez mianowani Kawalerami Orderu Sw. Anny klasy 1-éj; Zarzadzajacy Kommissyą Umorzenia Długów Państwa, Radzca Tajny *Jacenkow*; Naczelnicy Okręgów Komunikacyi dróg, Jenerał-Majorowie Inżynierji; IV go Okręgu *Trofimowicz*, XII go *Powalo-Szwykowski*, i Rzeczywiści Radzcy Stanu: Radzca Kantoru Dworu *Janikow*, *Struwe*, *Zabrński*, i Członek stały Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Malcow*.

Od sztabu wojenno-naukowych zarządów o przyjmowaniu małoletnich dworzan do полку Dworzанskiego.

Rodzice, przybywający do Petersburga z dziećmi, wezwanemi do zdawania wstępnego egzaminu dla wejścia do полку Dworzанskiego, często znajdują się w nader przykreм polozeniu przez własną niewiedzę przepisanych dla przyjmowania prawideł, jako też porzadzku egzaminów. I tak, na przykład, dla więkzszej liczby z nich nie wiadomo:

1) Ze examen odbywa się przez dosyć długi czas w Komissji, wyznaczonéj z Rozkazu Jego Cesarskiej Wysokosci Głównego Naczelnika Wojenno-Naukowych Zakładów, i ze Komissya sama wzywa przybyłych kandydatów do egzaminu, przestrzegając ściśle kolei. Niektórzy zaś mniemają, że dla egzaminu i przyjęcia do Zakładu dosyć jest kilku dni czasu, i podług tego obliczają swoje podróżne wydatki.

2) Dозwoленіе Rządu stawienia młodzieńca do egzaminu, uważają niektórzy jakby za bezwarunkowe wezwanie do przyjęcia, co się okazuje niekiedy z niestosliwością o przygotowanie dzieci, podług przepisanego programu, jako też i z tą, że często młodzi ludzie są tu przysyłani prosto z furmanami. W błędy tego rodzaju najczęściej wpadają ci, których dzieci od lat kilku były kandydatami do Korpusów Kadetkich.

3) Niektórzy rodzice stawiają dzieci swoje do egzaminu zupełnie nieprzygotowane, w nadziei, iż będą przyjętemi przez wzgląd na długoletnią służbę, ranę lub ubóstwo rodziców, kiedy przeciwnie przyjęcie ich całkiem zależy od zdań nauczycieli, na jakie przy egzaminie zasłużą.

4) W rachubie lat zachodzą również omyłki, tak, iż nieraz dziecię przygotowują podług pierwszego programu, kiedyby należało przygotowywać je podług drugiego, albo też gotując podług wyższego, wiekowi odpowiedniego programu, wypuszczają z uwagi programat poprzedzający.

5) W samém przygotowaniu daje się często spostrzeżać tryb uczenia na samej tylko pamięci oparty, bez żadnego rozwinięcia umysłowego, tak dalece, iż uczeń, który na pamięć kilka kart z książki wyrecytował, nie umie odpowiedzieć ani słowa na zadane sobie pytanie, skoro te najłżeszego zastanowienia wymaga.

6) O istnieniu przygotowawczych pensyonów, wielu dowiadyje się dopiero za przyjazdem swoim do Petersburga. Z nich niektórzy, przybywszy w sam czas egzaminu

продолжительномъ времени, возбудило дальнѣйшее соревнованіе въ издателяхъ, и нынѣ известная Варшавская книжная лавка Ключовскаго подарила намъ „Новую Школу для фортепіана, расположенную систематически по правиламъ музыки и составленную сообразно понятіямъ обучающихся, съ примѣрами болышею частью избранными изъ польской музыки, Іосифомъ Сикарскимъ.“ Одно имя Автора, столь известное въ польской литературѣ по многимъ статьямъ эстетическаго и преимущественно музыкальнаго содержанія, сочиненныхъ съ знаніемъ дѣла, зрѣлымъ сужденіемъ, и увлекательностію изложенія было уже достаточнымъ ручательствомъ совершенства сего сочиненія. И мы были убѣждены въ томъ, что пріятныя наши надежды, которыя мы возымѣли при первомъ бѣгломъ взглядѣ на сію книгу, не будутъ обмануты послѣ внимательнаго и подробнаго соображенія оной. Въ самомъ дѣлѣ, удовольствіе, которое мы чувствовали при чтеніи сего сочиненія, замѣченные въ ономъ успѣхи относительно усовершенствованія нашей музыки, наконецъ отчетливо въ выборѣ сочиненій, при настоящей ихъ многочисленности у насъ, а равно сильное убѣжденіе, что сіе послѣднее несравненно лучше всѣхъ предшествовавшихъ, побудили меня сказать о немъ нѣсколько

się wydawców, i zacnej Firmy xięgarnia Kłukowskiego w Warszawie obdarzyła nas „Nową Szkołą na fortepian, systematycznie podług zasad muzyki rozwiniętą i ze względu na postęп uczących się ułożoną, z przykładami po większej części z muzyki polskiej zerpanemi, przez Józefa Sikorskiego.“ Samo imię autora, tak chlubnie znane w piśmiennictwie krajowém z mnogich artykułów estetycznej, literackiej i mianowicie muzykalnej treści, dokonanych z taką znajomością rzeczy, dojrzałym sądem, z takim talentem i słodyczą wystowienia, już dostateczną było rękojmią doskonałości niniejszego dzieła. I pewni byliśmy wewnątrz siebie, że radość, jakąśmy rzuciwszy okiem na tę książkę uczuli, w zgłębieniu jej i szeregółowem rozbięciu nie dozna przykrego zawodu. Jakoż prawdziwa przyjemność, której czytając to dzieło doznałem, pociecha z doskonalenia się muzyki naszej, nakoniec trudność wyboru dzieł podobnych wśród znacznej ich teraz u nas ilości, i najmocniejsze przekonanie, że to ostatnie z pomiędzy wielu innych będzie najdoskonalsze, włożyły na mnie obowiązek powiedzenia o niem słów kilku i polecenia go lubownikom sztuki i towarzyszym zawodu. Jasnością i porządkiem z jakim autor rzecz swoje wykłada i rozwija, czyni jego szkołę nieocenioną dla młodych nauczycieli, potrzebujących jeszcze pomocy doświadczenia, oraz dla osób na wsi mieszkających, dla których tyle jest trud-

дѣтьми, недостаточно приготовленными, имѣя при томъ небольшія денежные средства, сожалѣють, что не знали прежде о предлагаемомъ имъ пособіи; другіе же ошибочно думаютъ, будто бы пріемъ въ Заведеніе уже и быть не можетъ иначе, какъ послѣ нѣсколькихъ уроковъ въ пансіонѣ.

Для устраненія всѣхъ этихъ недоразумѣній, вводящихъ родителей въ несприятное положеніе и убытки, а вмѣстѣ съ тѣмъ и поставляющихъ въ затрудненіе самую Экзаменную Коммиссію и Начальство, Штабъ Военно-Учебныхъ Заведеній нужнымъ считаетъ по возможности распространить во всеобщее свѣдѣніе главныя правила пріема и порядокъ испытанія молодыхъ дворянъ въ Дворянскій Полкъ. Для сего имѣеть честь объявить слѣдующее:

1) Право на поступленіе въ Дворянскій Полкъ имѣють всѣ дворяне вообще, отъ 13-ти до 16-ти лѣтняго возраста, только по выдержаніи *требумова экзамена*. Лѣта разчитываются по 1-е число Июля.

2) Экзаменъ начинается въ первыхъ числахъ Июля, и продолжается до первыхъ чиселъ Августа; почему и *время для представленія къ экзамену назначается съ 1 го Июля по 1-е Августа*.

3) Самый же пріемъ бываетъ вообще всѣмъ прібывшимъ уже по окончаніи всѣхъ экзаменовъ, ибо только взаимное старшинство по экзаменнымъ баламъ рѣшаетъ, кто изъ представленныхъ на экзаменъ будетъ принятъ; потому что число желавшихъ несоизмѣрно превышаетъ всегда число вакансій.

4) Для поступленія въ Дворянскій Полкъ должно выдержать экзаменъ по одной изъ трехъ программъ, утвержденныхъ для трехъ возрастовъ: первой — для возраста отъ 13-ти до 14-ти лѣтъ, второй отъ 14-ти до 15-ти, и третьей отъ 15-ти до 16-ти. Кто готовится только по программѣ, соответствующей возрасту, меньшему противу дѣйствительныхъ лѣтъ экзаменуемаго, тотъ принятъ быть не можетъ; но готовясь по высшей, соответствующей лѣтамъ программѣ, не должно упускать изъ виду предметовъ, входящихъ въ программу предыдущую.

5) При испытаніи считается недостаточнымъ одно твердое знаніе предметовъ, заученныхъ на память, но требуется и достаточное умственное развитіе.

6) Относительно физическихъ свойствъ малолѣтнихъ, при пріемѣ соблюдаются въ точности правила, изъясненные въ стат. 594-й, III тома Свода Военныхъ Постановленій.

7) Родители по приказѣ съ малолѣтними въ С. Петербургъ, обязаны представить дѣтей въ Канцелярію Дворянскаго Полка.

8) Съ 1848 года пріемъ молодыхъ дворянъ отъ 12-ти до 16-ти лѣтняго возраста, будетъ производиться уже по программѣ вновь составленной.

Дополненіе 1-е. Въ помощь родителямъ, не имѣющимъ средствъ приготовить дѣтей на мѣстѣ жительства, съ разрѣшенія Его Императорскаго Высочества Главнаго Начальника Военно-Учебныхъ Заведеній, при Дворянскомъ Полку находятся *пріготовительныя пансіоны* (подъ особымъ наблюденіемъ какъ высшаго, такъ и ближайшаго начальства). Въ этихъ пансіонахъ малолѣтніе, при достаточномъ начальномъ

словъ и рекомендовать оное сотоварищамъ на музыкальномъ поприщѣ. Точность, ясность, правильность и постепенность изложенія автора, дѣлають его школу драгоценною для молодыхъ преподавателей, нуждающихся еще въ пособіи, и вообще для лицъ, проживающихъ въ деревнѣ, и испытывающихъ затрудненія, при началѣ ученія дѣтей. Не лезя не признавать превосходными сочиненія, доставляющія надежное пособие, лучшее достоинство коихъ, состоитъ въ удовлетвореніи сей цѣли. Не подражая никакому сочиненію сего рода, полагаюсь единственно на собственные свои силы, Г. Сикорскій написалъ школу совершенно оригинальную. Какъ трудно было быть новымъ, и говорить о предметѣ съ равнымъ достоинствомъ отъ начало до конца, — это можетъ знать только тотъ, кому судьба назначила заниматься элементарною частию изящнаго искусства. Авторъ совершилъ свой трудъ, и намъ предстоитъ пользоваться имъ, и радужнымъ принятіемъ показать нашу признательность за оный, ибо истиннымъ побужденіемъ къ предпріятію подобнаго труда, не можетъ быть ни корыстолюбіе, ни жажда славы, но только одно благородное усердіе къ развитію искусства.

Станиславъ Монюшко.

з дѣтьми неуспевающими, имѣя притѣмъ невеликія запасы денегъ, сожалѣють, что раньше о тѣхъ помощяхъ не знали; другіе же ошибочно думаютъ, будто бы пріемъ въ Заведеніе уже и быть не можетъ иначе, какъ послѣ нѣсколькихъ уроковъ въ пансіонѣ.

Для заповѣданія всѣмъ этого рода непорочности, которые ставятъ родителей въ невыгодное положеніе и наносятъ имъ убытки, а с другой стороны причиняютъ немалый хлопотъ Экзаменній Комиссії и Завѣдующимъ, Штабъ Военно-Научныхъ Завѣданій почитаютъ за rzecz konieczną podać do powszechnej wiadomości główne warunki przyjmowania, jako też porządek egzaminowania młodych dworzaków, chcących wejść do półku Dworzanckiego. W tym celu ma zaszczyt ogłosić co następuje:

1) Prawo wejścia do Półku Dworzanckiego mają wszyscy Dworzanie w ogólności, od 13 — 16 lat wieku, tylko po zdaniu przepisanego egzaminu. Lata obliczają się do 1-go Lipca.

2) Examen zaczyna się w pierwszych dniach Lipca i trwa do pierwszych dni Sierpnia; przetoż i termin dla stawienia do egzaminu następuje się od 1 Lipca do 1 Sierpnia.

3) Samo zaś przyjęcie następuje w ogólności dla wszystkich przybyłych dopiero po ukończeniu wszystkich egzaminów, gdyż tylko porównawczo wartość zdań na egzaminie strzymanyh stanowi, kto z liczby egzaminowanych zostanie przyjęty; albowiem ilość kandydatów, jest zawsze bez porównania większa od liczby wakacji.

4) Dla wejścia do półku Dworzanckiego, należy zdać examen podług jednego z trzech programatów, przepisanych dla trojakiego wieku: pierwszy — dla wieku od 13 — 14 lat, drugi od 14 — 15, a trzeci od 15 — 16. Kto się przygotowuje tylko podług programatu odpowiedniego wiekowi niższemu, aniżeli jest wiek zdającego examen, ten przyjętym być nie może; ale gotując się podług wyższego, wiekowi odpowiedniego programatu, nie należy spuszczać z uwagi przedmiotów, wchojących do programatu poprzedniego.

5) Na egzaminie nie uważa się za dostateczną znajomość przedmiotów, nabyta za pomocą samej pamięci, ale też wymaga się i stosownego umysłowego rozwinięcia.

6) Co się tyczy fizycznych właściwości małoletnich, przy przyjęciu przestrzegają się ściśle reguły przepisane w art. 594, III T. Zbiora Praw Wojskowych.

7) Rodzice po przybyciu z małoletnimi do Petersburga, obowiązani są przedstawiać ich do Kancellaryi Półku Dworzanckiego.

8) Od roku 1848 przyjęcie młodych dworzaków od 13 — 16 lat wieku, będzie się odbywało już podług programatu nowego ułożonego.

Uwaga 1. W celu pomocy rodzicom, nie mającym środków przygotowania dzieci w miejscu swego pobytu, z dozwolenia Jego Cesarzkiej Wysokości Głównego Naczelnika Wojskowo-Naukowych Zakładów, znajdują się przy Dworzanckim Półku *przygotowawcze pensyony* (pod szczególnym dozorem tak wyższej, jako też bezpośrednioj zwierzchności). W tych pensyonach małoletni, przystosowanym pierwotkowemu kształceniu i ohoć do nauk, mogą

szczęśliwie powierzenie pierwotnego kształcenia młodych talentów. Trudno więc nie uznać jak pożądane są dzieła przychozące w pomoc, tak powszechnie dającej się uczynwać potrzebie, a najpiękniejszą wartośćią tój Nowej Szkoły jest niezawodnie doskonałe zadość-uczynienie temu celowi. Nie biorąc żadnego wzoru, Sikorski zaufawszy jedynie swoim siłom, uczynił ją zupełnie oryginalną, a zatem czystą swoją i naszą własnością. Jak trudno było być nowym i mówić z równem wytrwaniem od początku do końca w podobnym przedmiocie, ten tylko oocnić zdola, komu się częścią elementarną sztuki pięknej los zajmować dopuścił. Autor dokonał swęj pracy — do nas należy z nięj korzystać i wdzięczném jej przyjęciem oświadczyć mu trud poniesiony, do którego ani chęć sławy, ani zysku, ale jedna tylko czysta gorliwość o postęp sztuki może być dostateczną pobudką.

Stanisław Moniuszko.

направленія ж охотѣ къ ученію, могутъ основательно приобрести всѣ требуемыя программю свѣдѣнія. Впрочемъ пріемъ ни сколько не зависитъ отъ того, былъ ли экзаменуемый въ пансіонѣ, учрежденномъ при Заведеніи, или нѣтъ.

Примѣчаніе 2 е. Если кто по отдаленности отъ С. Петербурга, найдетъ невозможнымъ своевременно исполнить всѣ изложенныя требованія, то представленіе малолѣтняго къ пріемному экзамену можетъ отложить до другаго года и дальѣ, лишь бы не минуло ему 16-ти лѣтъ, къ 1-му Іюля того года, въ который намѣренъ представить на экзаменъ. Само собою разумѣется, что поступая годомъ позже, слѣдуетъ уже и экзаменъ держать по соответствующей программѣ.

Желающіе получить *подробныя правила пріема* въ Дворянскій Полкъ, а также и *вновь составленную программу*, по которой будетъ производиться экзаменъ съ 1848 года, могутъ обращаться въ Дворянскій Полкъ, (присылая подробный адресъ своего жительства).

В и л ь н а.

Редакція Виленскаго Вѣстника, при отношеніи Виленскаго Губернскаго Правленія отъ 7-го Іюня за N. 18.431-мъ, получила для обнародованія слѣдующее объявленіе Министерства Государственныхъ Имуществъ:

„На основаніи Высочайше утвержденнаго въ 5 день минушаго Марта мѣсяца Государственного Собрата, республиканскаго въ Указѣ Правительствующаго Сената отъ 27 числа тогоже мѣсяца, ст. 6. Евреи, желающіе поселиться на казенныхъ земляхъ, отнынѣ обязаны подавать свои просьбы о томъ непосредственно къ Начальникамъ Губерній, отъ которыхъ будетъ зависѣть окончательно разрѣшеніе о поселеніи; сообразно съ симъ, 12 ст. тогоже мѣсяца (см. примѣч.), желѣно всѣ поступившія отъ Евреевъ въ Министерство просьбы препроводить къ Начальникамъ Губерній, для надлежащихъ распоряженій.— Въ слѣдствіе сего Министерство Государственныхъ Имуществъ, объявляетъ чрезъ сіе для свѣдѣнія Евреевъ: 1) что всѣ поступившія досель въ Министерство просьбы Евреевъ о поселеніи препровождены къ Гражданскимъ Губернаторамъ, отъ которыхъ просители должны ожидать разрѣшенія; 2) что на будущее время Евреи желающіе поселиться на земляхъ казенныхъ, обязаны обращаться съ своими прошеніями къ мѣстнымъ Начальникамъ Губерній, если же таковыя будутъ присланы въ Министерство Государственныхъ Имуществъ, то оныя будутъ возвращены къ Гражданскимъ Губернаторамъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 25 Мая.

Соединенный сеймъ разсуждалъ о королевскомъ посланіи, относящемся къ учрежденію сельскихъ банковъ, которые облегчали бы для крестьянъ уплату долговъ помѣщикамъ. Три области желали учрежденія этихъ банковъ, а Силезія, кромѣ того, требовала для нихъ еще гарантіи со стороны государства, почему правительство и передало этотъ вопросъ на обсужденіе сейму. Не отрицая пользы подобнаго нововведенія, многіе члены обильно себя, однакожъ, противъ гарантіи. Между прочимъ, Гг. Гинземанъ и Беккератъ замѣтили, что настоящий составъ сейма не позволяетъ ему давать полномочіе на гарантію; что сумма, за которую государство должно такимъ образомъ поручиться, не определена въ точности, и что самая мѣра, будучи такъ мало разработана, не можетъ еще подать повода къ отобранію голосовъ. Въ отвѣтъ на мнѣніе многихъ членовъ, что иныя не могутъ и не должны соглашаться на гарантію и займы иначе, какъ только при опредѣлительныхъ условіяхъ, которыя одніи обезпечиваютъ дѣйствительный контроль со стороны чиновъ, королевскій комиссаръ возразилъ, что между займомъ и гарантіею большая разница, что законы 1820 и 1847 годовъ требуютъ конкурса чиновъ только въ отношеніи къ займамъ, и что гарантія, которую правительство намѣрено представить, не имѣетъ ничего общаго съ постановленіями, касающимися публичнаго долга. Не смотря на такой отзывъ королев-

gruntownie nabyć wszystkich wiadomości w programiacie wskazanych. Zresztą, przyjęcie bynajmniej nie zależy od tego, czy zdający examen był lub nie w pensyonie, znajdującym się przy Zakładzie.

Uwaga 2. Jeśli kto z powodu odległości od Petersburga, znajdzie się w niemożności wypełnienia w swoim czasie wszystkich wymienionych warunków, tedy przedstawienie małoletniego do wstępnego egzaminu, może odłożyć do roku następującego i dalej, byleby małoletniemu nie upłynęło 16 lat do 1 Lipca tego roku, w którym ma zamiar stawić go do egzaminu. Rozumie się samo przez się, że wstępujący rokiem później, musi też zdawać examen podług odpowiedniego wiekowi swemu programatu.

Życzący otrzymać szczegółowe prawidła o przyjmowaniu do Półku Dworzańskiego, jako też *nowo ułożony programat*, podług którego odbywać się będzie examen zaczynając od roku 1848, mogą się zgłaszać do Półku Dworzańskiego, (załączając szczegółowe adresy swojego pobytu).

W и л ь н о.

Przy piśmie Wileńskiego Rządu Gubernalnego pod dnieniem 7 ter. czerwca, za N. 18.431-m, R-dakcyя Kurjera Wileńskiego otrzymała dla podania do powszechnej wiadomości, następujące ogłoszenie do Ministerstwa Dobr Państwa:

„Na mocy 6-go art Najwyżej utwierdzonej w dniu 5 zeszłego Marca opinii Rady Państwa, ogłoszonej przez Ukaz Rządzącego Senatu pod dnieniem 27 tegoż miesiąca, Żydzi, życzący osiadać na gruntach skarbowych, powinni odtąd podawać swe prośby, w tym celu, bezpośrednio do Naczelników Gubernii, od których będzie zależało ostateczne dozwoleucie takowej osiadłości; stosownie więc do tego, 12-m art. tejże opinii (patrz uwagę), kazano wszystkie prośby tego rodzaju podane przez Żydów do Ministerstwa, przesać do Naczelników Gubernii, dla uczynienia należitych rozporządzeń.— W skutek tego, Ministerjum Dobr Państwa niniejszém podaje do powszechnej wiadomości Żydów: 1) iż wszystkie, podane przez Żydów prośby o osiedlenie, zostały przesłane Cywilnym Gubernatorom, od których powinni oczekiwać właściwego rozwiązania; 2) iż odtąd Żydzi, życzący osiadać na gruntach skarbowych, mają udawać się ze swemi prośbami do miejscowych Naczelników Gubernii, które, jeśli będą podane wprost do Ministerstwa Dobr Państwa, zostaną do Cywilnych Gubernatorów napowrót odesłane.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 25 maja.

Połączony Sejm na posiedzeniu plenarném d. 19, rozstrząsał propozycją królewską, tyczącą się ustanowienia banków wiejskich, mających ułatwić właścicielom opłatę długów właścicielom gruntowym. Trzy prowincye żądały ustanowienia takich banków, a Śląsk, prócz tego, domagał się jeszcze dla nich gwarancji ze strony państwa; z powodu czego właśnie rząd podał tę kwestyę pod rozstrzygnięcie Sejmu. Nie przecząc użyteczności podobnego zakładu, wielu jednakże członków oświadczyło się przeciwko gwarancji. Między innymi, PP. Hinsemann i Beckerath zwrócili uwagę, że obecny skład Sejmu nie pozwala mu udzielać pełnomocnictwa na gwarancję; że summa, za którą państwo powinno w ten sposób ręczyć, nie jest ściśle oznaczona, i że sam środek, tak mało jeszcze zgłęбiony, nie może upoważnić Sejmu do głosowania nad tym przedmiotem. W odpowiedzi na zdanie wielu członków, że Stany nie mogą i nie powinny zezwalać na gwarancję i pożyczki inaczej, jak przy ściśle oznaczonych warunkach, które jedne tylko zapewnią dla Stanów rzeczywistą kontrolę, Kommissarz królewski oświadczył, że między pożyczką a gwarancją zachodzi wielka różnica, że prawa z 1820 i 1847 r. wymagają współudziału Stanów tylko względem pożyczek, i że gwarancję, którą rząd zamierza przedstawić, niema nic wspólnego z postanowieniami, tyczącemi się długu narodowego. Mimo to oświadczenie królewskiego kommissarza, propozycya w tym kształcie, w jakim była przez rząd wniesiona i

скаго комиссара, предложённое, въ томъ видѣ, въ какомъ оно представлено правительствомъ и одобрено комиссией, было отринуто 448 гласами противъ 101. Измѣненіе, предложенное графомъ Арнимомъ и клоунившееся къ тому, чтобъ гарантія государства была основана на гарантіи различныхъ областей, тоже устранило 366 противъ 179 голосовъ; измѣненія, представленныя г-мъ Гельдорфомъ и княземъ Лихновскимъ, имѣли такую же участь; наконецъ, сеймъ принялъ измѣненія г-на Винке, по которому правительство должно предложить этотъ вопросъ напередъ областнымъ сеймамъ и потомъ уже представить его соединенному сейму. Затѣмъ, въ отвѣтъ г-ну Ауерсвальду, указавшему на необходимость установленія добраго согласія между правительствомъ и чинами, королевскій комиссаръ объявилъ, что онъ станетъ содѣйствовать тому всѣми силами, и, по его словамъ, таково должно быть желаніе самаго правительства, чему доказательствомъ служить отвѣтъ короля на адресъ чиновъ. Комиссаръ присовокушилъ, что, въ подтвержденіе искренности этихъ чувствующихъ, онъ пригласилъ маршаломъ ускорить изготовленіе доклада о политическихъ вопросахъ, которые должны быть рѣшены прежде всего.

— Курія трехъ чиновъ, въ засѣданіи 17-го Мая, разсуждала о правѣ подачи прошеній. Комиссія предложила требовать измѣненія 19-го параграфа жалованной грамоты въ томъ смыслѣ, чтобы просители имѣли право адресовать свои прошенія къ избраннымъ ими депутатамъ, не дѣлая, однакожъ этихъ прошеній для нихъ обязательными. Королевскій комиссаръ замѣтилъ, что ничто не препятствуетъ просителямъ адресоваться къ своимъ депутатамъ, но что желанія ихъ не могутъ быть представлены королю иначе, какъ только въ прошеніи, поданномъ депутатами отъ собственнаго имени. Мнѣніе комиссіи было принято. Въ засѣданіи 20-го Мая, сеймъ трехъ чиновъ занимался прошеніемъ г-на Саукена, требующаго, чтобъ пользование политическими правами было независимо отъ вѣроисповѣданія. Этотъ вопросъ подалъ поводъ къ оживленному и жаркому пренію. Одни хотѣли, чтобъ политическими правами пользовались безъ исключенія все, какую бы религію кто ни исповѣдывалъ; другіе, чтобъ пользованіе этими правами было предоставлено только лицамъ, исповѣдывающимъ христіанскую религію; наконецъ, третьи довольствовались религію, терпимую государствомъ. Маршалъ едва могъ утишить волненіе, происшедшее между членами сейма, когда, послѣ бурнаго пренія, дѣло дошло до отбранаго голосовъ для разныхъ предложеній. Первое предложеніе, не допускающее никакого различія въ религіяхъ, отринуто 319 гласами противъ 158 мн. Графъ Мервельтъ потребовалъ обнародованія списка депутатовъ, подавшихъ голосъ въ пользу или противъ этого предложенія, на тотъ конецъ, чтобы Пруссія и вся Европа знали, кто изъ депутатовъ желаетъ христіанскаго государства и христіанскихъ чиновъ, и кто отвергаетъ то и другое. Двѣ трети собранія приняли сторону предложенія, соединяющаго пользованіе представительными правилами съ христіанскою религію. Потомъ сеймъ раземаривалъ прошеніе депутата Гирша о присоединеніи къ куріи высшаго дворянства, президентовъ верхнихъ судовъ, высшихъ сановниковъ церкви, старшихъ бургомистровъ и университетскихъ ректоровъ. Комиссія не признала пользы и важности такого предложенія, и собраніе согласилось съ ея мнѣніемъ.

— Курія высшаго дворянства, въ засѣданіи 17-го Мая, обсуждала прошеніе князя Лихновскаго, относившееся къ ревизіи тарифа, особенно въ пользу льняныхъ и хлопчатобумажныхъ прядиленъ. Прошеніе принято почти единодушно. Въ засѣданіи 18-го Мая, на очереди было прошеніе князя Бирона о преобразованіи судебной власти помѣщиковъ. Комиссія предложила просить правительство объ избраніи мѣръ, какія оно почтетъ нужными для согласенія этой судебной власти съ государственною судебною системою, и о представленіи избранныхъ мѣръ на обсужденіе областныхъ сеймовъ. Многие члены и, между прочимъ, принцы королевскаго дома говорили въ пользу поддержанія судебной власти помѣщиковъ, составляющей единственныя узлы, которыя сохранились еще между владѣльцами и бывшими ихъ подданными. Курія отвергла предложеніе князя Бирона и приняла мнѣніе своей комиссіи.

— Сегодня, въ шестомъ часу утра, нашъ городъ былъ встревоженъ однимъ изъ замѣчательнѣйшихъ явленій природы. Наблюдатели замѣтили уже вчера, ве-

презъ комиссией принята, został odrzuconą 448 głosami przeciwko 101. Poprawka proponowana przez Hr. Arnim, aby gwarancya państwa zasadzała się na gwarancji rozmaitych prowincyi, również była uchyloną 366 głosami przeciwko 179; zmiany wniesione przez P. Helldorfa i Xięcia Lichnowskiego, tegoż samego doświadczyły losu; nakoniec Sejm przyjął poprawkę P. Wincke, w skutek której, rząd powinien naprzód wnieść tę rzecz na Sejmny Prowincjonalne, a wtedy dopiero podać do rozstrząśnienia Połączonemu Sejmowi. Następnie, w odpowiedzi Panu Auerswald, dowodzącemu niezbędną potrzeby zaprowadzenia dobrego porozumienia między Rządem i Stanami, Komissarz królewski oświadczył, że się ze swojej strony ze wszystkich sił do tego przyłoży, i że podług niego, taka też być powinna chęć samego rządu, czego najlepszym dowodem jest odpowiedź królewska na adres Stanów. Komissarz dodał nakoniec, że na potwierdzenie szczerości tych uczuć, prosił Marszałków, aby kazali przyspieszyć sprawozdania o kwestjach politycznych, które przed wszystkimi innemi powinny być rozstrzygnięte.

— Kuria trzech Stanów, na posiedzeniu swoim 17 maja, roztrząsała prawo o podawaniu prośb. Komissya wniosła, aby Sejm żądał zmiany 19 artykułu nadanego patentu, w tym duchu, iżby proszący mieli prawo przesyłania swoich petycji pod adresem wybranych przez siebie deputowanych, nie obowiązując ich przez to do wzięcia tychże na siebie. Komissarz królewski zwrócił uwagę, że nie nie przeszkadza proszącym udawać się do swoich deputowanych, ale że ich życzenia nie mogą być przedstawiane Królowi inaczej, jak tylko w petycji podanej przez deputowanych w ich własnym imieniu. Na posiedzeniu 20 maja, Kuria trzech Stanów roztrząsała prośbę P. Sauken, domagającą się, aby używanie praw politycznych nie było zależnym od wyznania religijnego. Kwestya ta stała się powodem do żywych i ożywionych rozpraw. Jedni żądali, aby praw politycznych używali bez wyjątku wszyscy, bez względu jaką, kto wyznaje religią; drudzy, aby używanie tych praw zachowane było samym wyznawcom wiary chrześcijańskiej; trzeci nakoniec, przestawali na wyznawaniu religii przez rząd cierpianej. Marszałek zaledwie potrafił uspokoić wzburzenie, panujące między członkami Sejmu, gdy, po gwałtownych sporach, rzecz doszła do głosowania nad temi rozmaitemi wnioskami. Pierwszy z nich, znoszący wszelką w religiach różnicę, został odrzucony 319 głosami przeciwko 158. Hrabia Mervelt żądał ogłoszenia listy deputowanych, którzy głosowali za lub przeciw temu wnioskowi, w tym celu, aby Prussy i cała Europa wiedziała, który z deputowanych życzy mieć państwo chrześcijańskie i chrześcijańskie Stany, a który jedno i drugie odrzuca. Dwie trzecie części zgromadzenia przyjęły drugi wniosek, łączący używanie praw politycznych z religią chrześcijańską. Następnie Sejm roztrząsał prośbę deputowanego Hirscha o przyłączeniu do Kurii Stanu Magnatów: Prezesów najwyższych sądów, wysokich dygnitarzy Kościoła, starszych burmistrzów i rektorów uniwersytetów. Komissya nie uznała tego wniosku za pożyteczny i ważny, i zgromadzenie przychyliło się do jej zdania.

— Kuria Stanu Magnatów, na posiedzeniu 17 maja, roztrząsała prośbę Xięcia Lichnowskiego, tyczącą się rewizji taryfy, mianowicie na korzyść lnianych i bawełnianych wyrobów. Prośba prawie jednomyślnie została przyjęta. Na posiedzeniu 18 Maja, roztrząsano z kolei prośbę Xięcia Birona o reorganizacji sądowniczej władzy właścicieli gruntowych. Komissya wniosła, aby Sejm upraszał rządu o przedsięwzięcie środków, jakie sam uzna za potrzebne, dla pogodzenia tej sądowniczej władzy z sądowniczym systematem państwa, jako też o oddanie wybranych środków pod rozstrząśnienie Sejmów prowincjonalnych. Wielu członków, a między innymi i Xiążęta domu królewskiego obstawali za utrzymaniem sądowniczej władzy obywateli, jako jedynego węzła, który jeszcze pozostał między właścicielami a byłymi ich poddanymi. Kuria odrzuciła wniosek Xięcia Birona i przychyliła się do zdania swojej Komissyi.

— Dnia dzisiejszego o godz. 6-jej z rana, miasto nasze było smutną widownią jednego z najstraszliwszych zjawisk przyrodzenia. Baczni postrzegacze widzieli już wczoraj,

черомъ, совершенно особенные видъ и цвѣтъ облаковъ; день былъ теплый, и все это вмѣстѣ возбуждало живѣйшія опасенія; ночью ожидали грозы. Между тѣмъ взошедшая луна разсѣяла грозныя тучи; но сегодня поутру онѣ подвинулись снова и разразились надъ большою частью города и окрестностей истребительнымъ градомъ, какого никто не припомнить. Сіе необыкновенное явленіе природы причинило много зла, повредивъ крыши оконницы и истребивъ деревья. Градь постоянно падалъ въ продолженіе четверти часа. Множество птицъ ушло замертво на землю.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 1 Іюня.

Вчера былъ большой выходъ во дворецъ, причеиъ Королю и Королевѣ представлеиы были нѣкоторые изъ знатѣйшихъ иностранцевъ.

— Министръ публичныхъ работъ представилъ въ палату депутатовъ, отъ лица министра финансовъ, проектъ постановленія, объ увеличеніи количества казенныхъ облигацій, составляющаго по 1847 г. всего 210 милліоновъ. Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что въ совѣтѣ министровъ положено испросить разрѣшенія палатѣ на заключеніе займа отъ 250 до 300 милліоновъ фр.

— Герцогъ Монтебелло принялъ присягу вчера на должность морскаго министра.

— Вчера прѣхали съ депешами изъ Рима, Флоренціи и Турина Гг. Альбертъ Бролли и маркизъ Груши.

— Здѣсь скончался маршалъ Груши, на 85 году жизни.

— Въ *Courrier Français* полагаютъ, что вмѣшательство въ дѣла Португаліи пагубно для этой страны, а въ *Commerce* находятъ возобновленіе четвернаго союза счастливымъ событіемъ для Франціи, которое подастъ ей возможность имѣть дѣятельное вліяніе на дѣла этого края; однако присовокупляютъ, что это не очень лестная экспедиція, въ которой четыре державы исполнить будутъ волю одной изъ нихъ, объявленную инсургентамъ полковникомъ Виллдомъ.

— Въ здѣшнихъ журналахъ сильно возстаютъ противъ экспедиціи маршала Бюжо въ Кабилию; ибо министерство объявило въ палатѣ, что это будетъ только мирная военная прогулка, а между тѣмъ кровь уже лилась тамъ, селенія были разрушены, и слѣдовательно сдѣлали сомнительною добровольно изъявленную Кабилями покорность. Въ палатѣ сдѣланъ будетъ министрамъ вопросъ, была-ли ими утверждена эта экспедиція, или маршалъ дѣйствовалъ самовластно, и въ такомъ случаѣ, для чего онъ не наказанъ за это.

— О движеніи Марокканцевъ противъ императора Мулей-Абд-эль-Рамаиа, въ письмѣ изъ Танжера сообщаютъ, что въ головѣ онаго стоитъ племя Бени-Амеровъ, у котораго находится Абд-эль-Кадеръ, и которое провозгласило его Султаномъ. Изъ сего видно, что этотъ непримиримый врагъ французовъ, имѣетъ еще сильное вліяніе въ Африкѣ, и что получивъ недавно съѣстные припасы и аммуницію изъ Гибралтара, вскорѣ, вѣрно, вторгнется въ Алжирію.

— Бу-Маза вскорѣ имѣетъ возвратиться въ Алжирію. Правительство рѣшилось вѣрить ему команду надъ корпусомъ туземныхъ войскъ.

— Изъ департаментовъ пишутъ, что нѣсколько уже дней, при сильныхъ дождяхъ, жаръ достигалъ тамъ, по Реомюру, до 24 градусовъ, что имѣло благоприятное вліяніе на урожаи.

— Цѣны на хлѣбъ понижаются какъ въ сѣверной, такъ и южной Франціи, не только по поводу привоза изъ-за границы, но и по причинѣ хорошихъ всходовъ, предвѣщающихъ обильный урожай.

3 Іюня.

Третьяго дня приняты были Королемъ въ аудіенціи полномочный министръ Королевы Португальской *Vicomte de Careira* и баронъ Рендуфъ; а какъ первый изъ нихъ отозванъ, то баронъ представилъ Его Величеству вѣрительныя свои грамоты при французскомъ дворѣ.

— Эскадра принца Жуэвильскаго оставила Герскіе острова и какъ полагаютъ отплыла къ берегамъ Алжира.

— Французская артиллерія раздѣлена на 10 командъ. Первая команда, въ районѣ которой находится Парижъ, отдана подъ начальство герцога Немурскаго, а прочими командами будутъ завѣдывать артиллерійскіе генералы.

звечора, вcale незыкль кшталт і колор облокѡвъ: дзедь былъ едпль, і всеыкго то обудзало назывысшю обавѣ; в нocy oczekiwano burzy. Tymczasem за wejściem хіе-зыча rozpierschly się groźne chmury, ale dziś z rana znówu zakryły nasz horyzont і wyrzuciły nad większą częścią miasta і w okolicach taką ilość niszczącego gradu, jakiego nikt jeszcze nie pamięta. Ogromne szkody w potłuczonych oknach і dachach, w zniszczonych owocach ogrodowych, są skutkiem tego nadzwyczajnego zjawiska natury. Grad padał ciągle przez kwadrans; kawały jego ważyły po 4 łoty і więcej. Mnóstwo ptaków spadło niezżywych на землю.

FRANCYA.

Paryż, 1 czerwca.

Wczoraj były wielkie pokoje u dworu, na których przedstawiono Monarszej parze kilku znakomitszych cudzoziemców.

— Minister robót publicznych złożył Izbie Deputowanych, w imieniu Ministra skarbu, projekt do prawa, aby summa papierów skarbowych, uchwalona na rok 1847 w ilości 210 milionów, podniesioną została do 275. *Constitutionnel* utrzymuje, że rada Ministrów postanowiła żądać upoważnienia od Izb do zaciągnięcia pożyczki od 250 do 300 milionów.

— Xiążę Montebello złożył wczoraj przysięgę na Ministra marynarki.

— P. Albert Broglie і Margr. Grouchy przybyli wczoraj z depeşami z Rzymu, Florencyi і Turynu.

— Marszałek Grouchy umarł w 82 roku życia swego.

— *Kuryer francuzki* mniema, że interwencya w Portugalii jest zagubą swobód tego kraju, *Commerce* zaś uważa odnowienie poczwórnegо przymierza jako szczęśliwy dla Francyi wypadek, który dozwoli jej wyrzucić wpływ skuteczny na sprawy Portugalskie; dodaje jednakże, iż to nie będzie zbyt chwalebna wyprawa, w której cztery mocarstwa wykonywać tylko będą wolę jednego z nich, objawioną powstańcom przez Półkownika Wylda.

— Dzienniki tutejsze napelnione są silnemi pociskami przeciw wyprawie Marszałka Bugeaud do Kabylji; ministerstwo bowiem oświadczyło w Izbie, że to będzie tylko spokojna wojskowa przechadzka, а jednakże krew tam płynęła, włości zostały zburzone, а тѣм samѣm podano w wątpliwosć dobrowolne poddanie się Kabylji. W Izbie mają być zapytani Ministrowie, czy ta wyprawa była przez nich zatwierdzoną, lub czy Marszałek działał samowolnie, а w takim razie dla czego za to nie został ukarany.

— O poruszeniu Marokkanów przeciwko Cesarzowi Muley Abd el-Rhamanowi, pisze list z Tangieru, że na czele jego stoi pokolenie Beni-Amerów, u którego się Abdel Kader znajduje, і które go Sułtanem ogłosiło. Z tego się okazuje, że ten zacięty nieprzyjaciel Francuzów ma jeszcze w Afryce dosyć władzy, і że otrzymawszy niedawno zapasy amunicyi z Gibraltaru, wpadnie zapewne wkrótce znówu do Algierji.

— Bu-Maza powrócić ma wkrótce do Algierji. Rząd postanowił powierzyć mu dowództwo nad korpusem wojska krajowego.

— Piszą nam z departamentów, że od kilku dni, przy nader rzępsistych deszczach, ciepło według termometru Réaumura dochodzi do 24 stopni, co wywiera pożądany wpływ na urodzaje.

— Ceny zboża spadają і w północnej Francyi, nie tylko z powodu dowozów z zagranicy, ale także z powodu zasiewów, rokujących żyzne zbiory.

Dnia 3 czerwca.

Zawczoraj, mieli posłuchanie u Króla: dotychczasowy pełnomocny Minister Królowej Portugalskiej *Vicomte de Careira* і Baron Renduffe, który, po odwołaniu pierwszego, złożył Monarsze uwierzytelniające go pismo przy dworze francuzkim.

— Flota Xięcia Joinville opuściła wyspy Hyeryjskie, і jak mniemają, popłynęła do Algieru.

— Artyllerya francuzka podzielona została na 10 komend w Francyi а jedną w Algierji. Pięrszą komendę, w której okręgu znajduje się Paryż, otrzymał Xiążę Nemours, innemi komendami dowodzić będą Jenerał-Mojorowie artylleryi.

— Говорятъ, что герцога Немурскiй ъдетъ въ Алжирю.

— Носятся слухи, что герцога Броли, послѣ разговора своего съ Королемъ, согласился принять должность посланника въ Лондонъ и отправится туда на будущей недѣлѣ.

— С. Петербургская Императорская академія наукъ избрала въ члены-корреспондента Гг. Вилерме и Дюбуа.

— Академія наукъ въ Неаполѣ избрала въ члены-корреспонденты Гг. Леверье и Минне.

А в г л я .

Лондонъ , 31 Мая .

Послѣдовало повелѣніе отправить съ паровымъ фрегатомъ „Гейзеръ“ въ Лиссабонъ столько бомбъ и ядеръ, сколько можно помѣстить на немъ. Адмиралъ Непиръ отплыветъ въ Португалію по возвращеніи парохода „Булдогъ“, ожидаемаго съ депешами.

— Флотъ адмирала Непира, собирающійся нынѣ въ Спитидъ, и назначенный въ Португалію, будетъ состоять изъ 10 линійныхъ кораблей, имѣющихъ 644 орудія, и изъ 9 парходовъ.

— Вчера, офицеры лейбъ гвардіи открыли вновь въ Регентъ-Паркѣ большой базаръ для вспоможенія бѣднымъ Шотландцамъ и Ирландцамъ. Въ устроенныхъ лавкахъ занимались продажей разныхъ предметовъ дамы, принадлежащія къ высшему обществу; въ числѣ покупателей замѣтили Королеву и принца Алберта. Чистаго дохода выручено вчера 3,000 фунт. стер. Герцогъ Девонширскій, пришедши въ лавку, въ которой продавала маркиза Лондонери, попросилъ у нея перчатки; маркиза сняла перчатку съ лѣвой руки, и подала ее герцогу, который заплатилъ за нее 100 фунт. стер. Потомъ онъ отправился въ другія лавки, покупалъ разные мелочи, и платилъ кучами золота. Сверхъ того, герцогъ Девонширскій пожертвовалъ предъ симъ еще въ пользу Ирландцевъ 1,000 фунт. стер.

— Изъ Галифакса получено извѣстіе, что 18 Апрѣля, между американскими войсками и Мексиканцами, близъ Серро-Гордо, происходило кровопролитное сраженіе, въ которомъ первые остались побѣдителями, а 5,000 Мексиканцевъ положили оружіе. Сантана спасся бѣгствомъ, и 25 Апрѣля, съ остатками своей арміи, находился въ Илацѣ. Въ Мексикѣ готовились къ сопротивленію.

— Съ кораблемъ *Emilia* получены въ Ливерпулѣ слѣдующія извѣстія изъ Ла-Платы, отъ 6 Апрѣля: Отрядъ войскъ генерала Орибе овладѣлъ гаванью, состоящею въ Бразиліи. Полагаютъ, что это нападеніе, хотя оно имѣетъ цѣлю воспрепятствованіе привозу жизненныхъ припасовъ въ Монтевидео, причинитъ прекращеніе сношеній между Розасомъ и бразильскимъ правительствомъ.

Б е л г и я .

Брюссель , 3 Июня .

Король возвратился изъ Висбадена въ замокъ Лекенъ, въ вождѣльномъ здравіи.

— Выборы, назначенные 8 Июня, крѣпко занимаютъ все партіи, приготовляющіяся къ борьбѣ.

— Цѣны хлѣба начинаютъ понижаться, такъ какъ во всемъ государствѣ ожидаютъ обильной жатвы.

И с п а н і я .

Мадридъ , 26 Мая .

Изъ Байонны пишутъ, что тамъ получено по телеграфу извѣстіе, что 21-го сего мѣсяца подписанъ въ Лондонѣ возобновленный четверной союзъ между Англіею, Франціею, Испаніею и Португаліею, по силѣ коего, Испанскія войска имѣли вступить въ Португалію, дабы заставить Опортскую юнту къ принятію предложенныхъ ей условій; между тѣмъ французскій и англійскій флоты останавятся на рѣкѣ Тагѣ, и будутъ охранять Лиссабонъ, подкрѣпляя съ другой стороны отъ р. Дуэро, экспедицію противъ Оporto. Дальнѣйшія подробности новаго союза неизвѣстны; но генералу Конча дано предписаніе, по первому сигналу вступить въ Португалію. Сомнительно однако будетъ ли увѣнчана успѣхомъ экспедиція въ странѣ, столь разоренной, какъ Португалія.

— Слышатъ, że Xiąży Nemours ma wyjechać do Algieru.

— Rozchodzi się pogłoska, że Xiąże Broglie, po ostatniej swej rozmowie z Królem, skłonił się do przyjęcia posady poselskiej w Londynie i tamże w przyszłym tygodniu wyjeżdża.

— Cesarska Akademia umiejętności w Petersburgu obrała swoimi członkami korrespondentami PP. Villermé i Dubois.

— Akademia umiejętności w Neapolu obrała swoimi członkami korrespondentami PP. Leverrier i Mignet.

А н г л и я .

Лондонъ , 31 мая .

Выдано rozkaz, aby fregata parowa *Geyser* zawiozła do Lizbony tyle bomb i kul, ile tylko unieść będzie mogła. Admiral Napier odpłynie dopiero do Portugalii za powrotem okrętu parowego *Bulldog*, który mu ma przynieść depeze.

— Flota Admirała Napier, zbierająca się obecnie w Spithead, a przeznaczona do Portugalii, składać się będzie z 10 okrętów liniowych, mających na pokładzie 644 dział, i z 9 parostatków.

— Oficerowie gwardji przybocznej otworzyli na nowo wczoraj w Regent-Park swój wielki bazar na wsparcie biednych Szkotów i Irlandczyków. W kramach sprzedawały damy należące do pierwszego towarzystwa, a między kupującymi uważano Królowę i Xięcia Alberta. Czysty dochód w dniu wczorajszym wyniósł 3,000 funt. szt. Xiąże Devonshire przybył do sklepu, w którym sprzedawała Margrabina Londonderry, i prosił ją o rękawiczkę; Margrabina zdjęła swoje z lewej ręki i ofiarowała ją Xięciu, który za ten dar złożył 100 funtów. Następnie udał się do innych sklepów, kupował różne drobnostki i płacił za nie całemi garściami złota. Xiąże Devonshire wrzód jeszcze przesłał dla Irlandczyków 1,000 funtów szter.

— Donoszą z Halifaxu, że w dniu 18 kwietnia, Amerykanie stoczyli z Meksykanami krwawą bitwę pod Cerro-Gordo. Zwycięstwo zostało przy pierwszych, a 5,000 Meksykanów broń złożyło. Santana ratował się ucieczką, i stał 15 kwietnia ze szczątkami wojska swego w Jalapio. W Meksyku gotowano się do odporu.

— Okręt *Emilia* przywiózł do Liverpoolu następujące nowiny z La-Plata pod datą 6 kwietnia: „Oddział wojska Generała Oribe opanował port, położony w terytoryum Brezyljskim. Sądzą, że ten akt napaści, lubo ma tylko na celu przeszkodzenie dowozu żywności do Montewideo, spowoduje zerwanie stosunków między Rozasem i rządem Brezyljskim.“

Б е л г и я .

Бруксель , 3 czerwca .

Król wrócił wczoraj z Wiesbaden do zamku Laeken, w zdrowiu pożądanem.

— Wybory naznaczone na 8 my czerwca zajmują wszystkie stronnictwa, które przygotowują się do walki z sobą.

— Ceny zboża zaczynają przecieź zniżać się, z powodu, że w całym kraju spodziewane są obfite żniwa.

И с п а н і я .

Мадридъ , 26 мая .

Goniec z Bajonny przywiózł tu nadeszłą tamże telegramem wiadomość, że 21 b. m. podpisane zostało w Londynie odnowione poczwórne przymierze między Anglią, Francją, Hiszpanią i Portugalją, mocą którego wojska hiszpańskie mają wkroczyć do Portugalii i zmusić Juntę w Oporto do przyjęcia włożonych na nią warunków; tymczasem floty francuzka i angielska, staną na Tagu i nad Lizboną czuwać będą, popierając z drugiej strony wyprawę przeciw Oporto od strony rzeki Duero. Szczegóły bliższe nowego przymierza nie są wiadome; jednakże Jenerał Concha otrzymał rozkaz, za pierwszym znakiem wkroczyć do Portugalii. Wątpić wszakże należy, czy wyprawa ta powiedzie się w kraju, tak spustoszonemu jak Portugalia.

— Генераль Мануэль де ла Конча выехалъ въ Замо-ру, гдѣ приметъ подъ свое начальство наблюдательный корпусъ на границѣ Португаліи.

— Англійскій посланникъ, прибывъ изъ Аранжуза, немедленно отправился къ председателю министровъ.

— Французскій посланникъ ѣздилъ вчера въ Прадо къ Королю, который все-таки не соглашается жить въ Мадридѣ. Говорятъ, что онъ объявилъ Г. Саламанкѣ, что если его станутъ беспокоить, онъ тотчасъ выѣдетъ въ Парижъ.

— Королева, по возвращеніи изъ Аранжуза, занимаетъ комнаты, въ коихъ жила до своего бракосочетанія. Вчера вечеромъ, Королева прогуливалась пешкомъ въ Прадо, въ сопровожденіи инфанта Дона Франсиска де Паула и его дочери. Инфанта перебрался изъ дворца Буень-Ретиро въ Королевскій замокъ.

— Поговариваютъ о новомъ кабинетѣ подъ председательствомъ Г. Каза-Ирухо или Г. Мирафлореса; генераль Конча и Г. Аразола войдутъ въ составъ кабинета, а Г. Пачеко, теперешній президентъ министровъ, имѣетъ отправиться въ Римъ, въ качествѣ испанскаго посланника, по полученіи большаго креста Карла III.

— Папскій нунцій монсеньоръ Брунелли пріѣхалъ вчера въ Ирунъ. Въ *Heraldo* полагаютъ, что прибытіе сего сановника нанесетъ послѣдній ударъ Карлистамъ.

— Министерство иностранныхъ дѣлъ разделено на четыре департамента; кромѣ того установленъ помощникъ статсъ секретаря, который будетъ имѣть титулъ полномочнаго министра.

— Домъ, въ которомъ находился Тристанъ, защищаемъ былъ 24-ю Карлистами, которые тогда только сдались, когда имъ не достало пороха. Королевскій войска немедленно ихъ разстрѣляли. Карлистскій начальникъ Вилела, узнавъ о томъ, приказалъ разстрѣлять плѣннаго офицера. Генераль-капитанъ Павія, въ отмщеніе приговорилъ къ смерти пяти плѣнныхъ Карлистовъ, за что Вилела приказалъ умертвить 11 плѣнныхъ. Война въ Каталоніи начинаетъ замѣняться кровопролитною рѣзней.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 20 Мая.

Королева, третьяго дня, получила извѣстіе, что Опортская юнта не соглашается принять предложенныя ей условія, пригласила къ себѣ англійскаго, испанскаго и французскаго посланниковъ, съ цѣлію склонить ихъ, чтобы они пригласили главнокомандующаго инсургентовъ, барона Са-да-Бандейру, къ продолженію перемирія. Отправленные съ этою цѣлію уполномоченные въ Сетуваль, убѣдили Са-да-Бандейру дать обѣщаніе, что онъ не будетъ предпринимать дальѣйшихъ непріятельскихъ дѣйствій, въ продолженіе слѣдующихъ четырехъ дней, только тогда, когда ему будетъ дозволено продолжать фортификаціонныя работы и собирать подкрѣпленія. Но графъ Винхосъ не хотѣлъ согласиться на сіе условіе, безъ именнаго уполномоченія правительства. И потому непріятельскія дѣйствія вѣрно начнутся снова при Сетуваль. Сегодня отправлены отсюда въ Оporto два военные парохода, англійскій и испанскій, съ письмомъ къ графу Дасъ-Антасу, предлагающимъ продолженіе перемирія. Если онъ не согласится на оное, тогда оба эти корабля будутъ крейсировать близъ Оporto, чтобы воспрепятствовать выходу дивизіи, назначенной въ подкрѣпленіе барону Са-да-Бандейрѣ.

25 Мая.

Англія, Франція и Испанія, по заключенному союзу, приступили къ военнымъ дѣйствіямъ противъ инсургентовъ, такъ какъ Опортская юнта рѣшительно отвергла предложенныя ей условія. Изъ Лиссабона вышелъ Англійскій 80 пушечный корабль *Америка*, съ однимъ пароходомъ и однимъ Испанскимъ фрегатомъ, дабы захватить три парохода юнты, вышедшіе изъ Сень-Убеса въ Порто, съ свѣжими войсками.

— General Manuel de la Concha wyjechał do Zamory, gdzie obejmie dowództwo nad korpusem obserwacyjnym przy granicach Portugalskich.

— Posel angielski przybył w tej chwili z Aranjezi udat się natychmiast do Prezesa Ministrów.

— Posel francuzki był wczoraj u Króla w Pardo, który ciągle wzbrania się mieszkać w Madrycie. Powiadają iż oświadczył stanowczo Panu Salamancce, iż jeśli go choć najmniej niepokoić będą, wyjedzie natychmiast do Paryża.

— Królowa, za powrotem z Aranjez, zajęła pokoje, w których przed ślubem mieszkała. Wczoraj wieczorem przechadzała się w Prado, z Infantem Don Francisco de Paula i z jego córką. Infant przeniósł się z pałacu Buen-Retiro do Królewskiego zamku.

— Słychać o nowym gabinecie pod prezydencją P. Caza Irujo lub P. Miraflores. General Concha i P. Arazola mają wejść do jego składu, a P. Pacheco, terażniejszy Prezes Ministrów, ma udać się do Rzymu jako Ambasador hiszpański z wielkim krzyżem Karola III.

— Nuncyusz Papieżki, Monsign. Brunelli, stanął wczoraj w Irun, na ziemi hiszpańskiej. *Heraldo* mniema, że przybycie tego dygnitarza zada ostatni cios sprawie Karlistów.

— Ministerstwo spraw zagranicznych podzielone zostało na cztery wydziały; prócz tego mianowany został podsekretarz stanu, który ma mieć tytuł pełnomocnego Ministra.

— Dom ten w którym znajdował się Tristany, bronilo 24 Karlistów, którzy wtenczas dopiero się poddali, gdy im zabrakło prochu. Wojska Królowej natychmiast ich rozstrzelaly. Dowódzca Karlistowski Vilela, dowiedziawszy się o tém, kazał rozstrzelać pojmanego w niewolę oficera. Kapitan Jeneralny Pavia w odwecie szalał na śmierć pięciu jeńców Karlistowskich, na co Vilela zamordowaniem 11 stu jeńców odpowiedział. Tak prowadzona wojna wKatalonii zamienia się znowu w rzeź krwawą.

PORTUGALIA.

Lizbona, 20 maja.

Królowa, otrzymawszy onegdaj wiadomość, że Junta Oportska wzbrania się przyjąć podane jej warunki, wezwala do siebie Posłów angielskiego, hiszpańskiego i francuzkiego, w celu naklonienia ich, ażeby wezwali dowódcę powstańców, Barona Sa da Bandeira, do przedłużenia zawieszenia broni. Wystani w tym celu pełnomocnicy do Setubal, wyjednali od Sa da Bandeiry tylko przyrzeczenie, że pod tym warunkiem wstrzyma się od dalszych kroków nieprzyjacielskich przez następane dni cztery, jeżeli mu dozwolonom będzie prowadzić dalj fortyfikacyjne roboty i ściągnąć posiłki. Atoli Hrabia Vinhaes, dowódzca wojska rządowego, nie chciał przyjąć tego warunku bez wyraźnego upoważnienia od rządu. Zapewne więc kroki nieprzyjacielskie rozpoczną się na nowo pod Setubal. Dziś wystano ztąd do Oporto dwa wojenne parostatki, angielski i hiszpański, z pismem do Hrabiego Das Antas, żądającym przedłużenia zawieszenia broni. Jeżeli propozycyi tej nie przyjmie, natenczas oba te okręty krążyć mają pod Oporto dla przeszkodzenia, iżby dywizya wojska, przeznaczona do wzmacnienia sił Barona Sa da Bandeiry, nie mogła ztamąd wypłynąć.

Dnia 25 maja.

Anglia, Francya i Hiszpania, w skutku zawartych układów, rozpoczęły już nieprzyjacielskie kroki przeciw powstańcom. Junta w Oporto stanowczo odmówiła przyjęcia podanych jej warunków, zatem wojna wypowiedziana została. Z Lizbony wypłynął angielski okręt liniowy o 80 działach *Amerika*, z jednym swoim parostatkim i fregatą hiszpańską, w celu zabrania trzech parostatków junty, które udały się z St. Ubes do Oporto, ze świeżymi wojskami.

ВИЛЬНА, въ Тип. О. Гликсберга—Печ. позвол. 10-го Июня 1847 г. Непр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.